

ใบแจ้งข่าว

การฟ้องคดีอาญาในเยอรมนี เพื่อเอาผิดนายพลทหารเมียนมา ในข้อหาอาชญากรรมร้ายแรง

ฟอร์ตี้ฟายไรต์และโจกซ์ 16 คน ทวงถามความเป็นธรรมต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา และอาชญากรรมร้ายแรงจากการทำรัฐประหาร

(กรุงเทพฯ 24 มกราคม 2566)—ฟอร์ตี้ฟายไรต์ และโจกซ์ 16 คนจากเมียนมา ได้ดำเนินการฟ้องคดีอาญากับอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐเยอรมนี ตามหลักการเขตอำนาจศาลสากล เพื่อเอาผิดกับนายพลทหารระดับสูงของกองทัพเมียนมา และคนอื่น ๆ ในข้อหาฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ฟอร์ตี้ฟายไรต์แถลงในวันนี้

คำฟ้องคดีอาญา 215 หน้า และภาคผนวกกว่า 1,000 หน้า เป็นพยานหลักฐานที่ช่วยให้สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐ สามารถสอบสวนและดำเนินคดีต่อผู้มีส่วนรับผิดชอบกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา รวมทั้งอาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายสากล ที่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารโดยกองทัพเมียนมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 นับเป็นวาระครบรอบสองปีของการทำรัฐประหารและการปราบปรามประชาชนที่โหดร้ายในเมียนมา ส่วนเดือนสิงหาคม 2565 ที่ผ่านมา เป็นวาระครบรอบห้าปี ตั้งแต่กองทัพเมียนมาโจมตีและทำร้ายชาวโรฮีนจาอย่างโหดเหี้ยมทารุณ อย่างไรก็ดี ยังไม่มีบุคคลใดได้รับบทลงโทษจากการก่ออาชญากรรมในทั้งสองกรณีนี้

“กลุ่มผู้เสียหายหลากหลายชาติพันธุ์จากทั่วประเทศเมียนมา ประสงค์จะดำเนินคดีนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความรับผิดชอบ” แมททีว สมิธ ผู้อำนวยการบริหารและผู้ร่วมก่อตั้งฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว “ท่ามกลางความสนใจของนานาชาติ ตลอดจนนักกฎหมายอย่างที่น่าไปสู่ความรับผิดชอบ กองทัพเมียนมายังคงลดยุทธวิธีอย่างสิ้นเชิง เราต้องยุติปัญหานี้ เราไม่อาจปล่อยให้ผู้ก่ออาชญากรรมลดยุทธวิธีและไม่ถูกลงโทษ กฎหมายเขตอำนาจศาลสากลของเยอรมนีเป็นต้นแบบของกลไกระดับโลกในการแก้ปัญหาการลดยุทธวิธีต่ออาชญากรรมอันร้ายแรงที่สุด และช่วยให้ผู้รอดชีวิตจากความทารุณโหดร้ายสามารถเข้าถึงความยุติธรรม ไม่ว่าจะอาชญากรรมนั้นจะเกิดขึ้นที่ใด หรือไม่ว่าผู้เสียหายจะอยู่ที่ใดก็ตาม”

เขตอำนาจศาลสากล (universal jurisdiction) เป็นหลักการกฎหมายซึ่งให้อำนาจรัฐในการดำเนินคดีกับบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมร้ายแรงที่กระทบต่อประชาชนจำนวนมาก ซึ่งรวมถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ทั้งนี้ไม่ว่าอาชญากรรมนั้นจะเกิดขึ้นที่ใด หรือไม่ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายจะมีสัญชาติใดก็ตาม เขตอำนาจศาลสากลเป็นหลักการกฎหมายที่มักนำมาใช้เฉพาะกับ “อาชญากรรมระหว่างประเทศ” ที่มีลักษณะรุนแรงอย่างยิ่ง ถึงขั้นเป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อประชาคมระหว่างประเทศทั้งหมด

สำหรับการฟ้องคดีอาญาในครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2566 โดยฟอร์ตี้ฟายไรต์ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานกฎหมาย Covington & Burling LLP ในฐานะผู้รับว่าความ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ในเยอรมนี

ประมาณครึ่งหนึ่งของโจกซ์ 16 คนในคดีนี้ เป็นผู้เสียหายจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา และ “ปฏิบัติการกวาดล้าง [ชาวโรฮีนจา]” ของกองทัพเมียนมาในรัฐยะไข่ ระหว่างปี 2559 และ 2560 และอีกประมาณครึ่งหนึ่งเป็นผู้รอดชีวิตจากความทารุณโหดร้ายภายหลังเหตุการณ์รัฐประหารในรัฐและภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศระหว่างปี 2564 และ 2565

โจกซ์ในคดีนี้เป็นผู้หญิงหกคนและผู้ชายสิบคนที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในเมียนมา ทั้งอาระกัน (ยะไข่), พม่า, ฉิ่น, กะเหรี่ยง, มอญ, คะเรนยี และโรฮีนจา ประกอบด้วยนักศึกษา นักวิชาการ เกษตรกร นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักธุรกิจ อดีตผู้ใหญ่บ้าน และคนทำงานบ้าน โจกซ์ทุกคนต่างเป็นผู้เสียหายหรือเป็นประจักษ์พยานรู้เห็นอาชญากรรมในเมียนมา และหลายคนได้หลบหนีออกไปยังต่างประเทศ ในระหว่างที่เขียนใบแจ้งข่าวนี้ โจกซ์เหล่านี้พำนักอยู่ในหลายประเทศทั่วโลก เช่น เมียนมา, บังคลาเทศ, อินเดีย, มาเลเซีย, เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา

โจกซ์สองคน ได้แก่ “M.K.” (ไม่ใช่ตัวย่อชื่อจริง) และ Nickey Diamond ปัจจุบันพำนักอาศัยในเยอรมนี และมีภรรยาชาวเยอรมนีเป็นผู้ช่วยเหลือเกี่ยวกับคำฟ้องที่มีการแถลงในวันนี้ ทั้งสองคนต่างมีประสบการณ์และเป็นประจักษ์พยานรู้เห็นอาชญากรรมในเมียนมา ที่เกิดขึ้นในปี 2560 และ 2564 ตามลำดับ

ใบแจ้งข่าว

“เราเชื่อมั่นว่าเยอรมนีจะเริ่มกระบวนการสอบสวนและแสวงหาความยุติธรรมให้กับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ รวมถึงอาชญากรรมสงคราม ที่เกิดขึ้นจากน้ำมือของกองทัพและผู้นำทหารในเมียนมา” Nickey Diamond ซึ่งเป็นกรรมการบริหารของฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ด้วยกล่าว “ถึงเวลาที่จะต้องยุติการลอยนวลพ้นผิด และประกันว่าผู้กระทำผิดในกองทัพและบุคคลอื่น จะไม่สามารถลอยนวลหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบจากอาชญากรรมของตนได้”

“F.K.” (ไม่ใช่ตัวย่อชื่อจริง) หญิงชาวโรฮีนจา วัย 51 ปี โจทก์ในคดีนี้ รอดชีวิตจากการโจมตีเพื่อฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในรัฐยะไข่ ในปี 2560 ในเดือนสิงหาคม ปี 2560 ทหารและชาวบ้านที่ไม่ใช่ชาวโรฮีนจาในรัฐยะไข่ บุกรุกเข้ามาในหมู่บ้านของเธอทางตอนเหนือของรัฐยะไข่ เพื่อเผาบ้านเรือน และขัดขวางไม่ให้ชาวบ้านหลบหนี บุคคลที่อยู่ใต้การควบคุมของทหารหลายคนใช้กำลังข่มขืนกระทำชำเราลูกสะใภ้ของ F.K. ขณะที่เธออยู่ในห้องติดกันและได้ยินเสียง ส่วนตัวเธอก็ถูกทหารซ้อม กองทัพเมียนมาได้สังหารสมาชิกในครอบครัวของเธอไปเจ็ดคนระหว่างการโจมตีหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังฟันเธอด้วยมีด ทำให้เกิดรอยแผลเป็นถาวรบนร่างกาย F.K. ได้เห็นกองซากศพของพลเรือนชาวโรฮีนจาจำนวนมากในหมู่บ้านของเธอ โดยทหารได้ใช้มีดที่แทงกุบตี สังหารผู้ชายและเด็กชาวโรฮีนจาจำนวนมาก มีเจ้าหน้าที่ทหารสังหารเด็กผู้ชายคนหนึ่งในขณะที่เขากำลังร้องขอน้ำดื่ม

F.K. กล่าวกับฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ว่า “รัฐบาลและกองทัพเมียนมาพยายามขจัดชุมชนชาวโรฮีนจาให้หมดไปในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ในฐานะที่เป็นโจทก์ชาวโรฮีนจา ฉันพร้อมที่จะฟ้องคดีเขตอำนาจศาลสากลนี้”

คำฟ้องที่มีการแถลงในวันนี้ กล่าวหาว่ากองทัพเมียนมาได้สังหาร ข่มขืน ทรมาณ คุมขัง ทำให้สูญหาย ประหัตประหาร และก่ออาชญากรรมอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ และมีความรุนแรงถึงขั้นที่จัดว่าเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงคราม ซึ่งละเมิดต่อประมวลกฎหมายเยอรมนีว่าด้วยอาชญากรรมต่อกฎหมายระหว่างประเทศ คำฟ้องยังแสดงพยานหลักฐานที่หนักแน่นว่า เจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลทหารมีความรับผิดชอบในฐานะผู้สั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ก่ออาชญากรรมเหล่านี้ เป็นผู้รู้เห็นในอาชญากรรมที่กระทำโดยผู้ใต้บังคับบัญชาของตน และไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อขัดขวางหรือลงโทษผู้ที่ก่ออาชญากรรมดังกล่าว

สำนวนคำฟ้องนี้ได้มีการส่งมอบให้กับทางการเยอรมนีแล้ว และไม่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้

ในคำฟ้อง ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์และโจทก์ร้องขอให้พนักงานอัยการเยอรมนี เริ่มการสอบสวนเจ้าหน้าที่ทหารแยกเป็นรายบุคคล ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่ตามพยานหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมร้ายแรงที่กระทบต่อคนจำนวนมากตามกฎหมายสากล คำฟ้องยังร้องขอให้ทางการเยอรมนีเริ่ม “การสอบสวนเชิงโครงสร้าง” ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเมียนมา ซึ่งจะช่วยให้เปิดโปงอาชญากรรมอื่น ๆ อีกมากมายในหลายพื้นที่ และเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลในคำฟ้องนี้

Thi Da เป็นหญิงชาวชินวัย 35 ปี และแม่ของลูกสามคน เธอเป็นโจทก์ในคดีนี้ด้วย ในเดือนกันยายน 2564 กองทัพเมียนมาได้จับกุมโดยพลการและทรมาณ Ngai Kung สามวัย 35 ปีของเธอ ภายหลังการจับกุม Thi Da ไม่ได้รับข้อมูลจากทางการเกี่ยวกับสถานที่จับกุมและความเป็นอยู่ของสามีเธอเลย ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์ของการบังคับให้สูญหาย มีรายงานว่า ทหารของกองทัพเมียนมาแจ้งต่อกลุ่มบาทหลวงว่า สามีของเธอถูกสังหารแล้ว ในขณะที่เขียนใบแจ้งข่าวนี้ Thi Da ยังไม่รู้ชะตากรรมที่เกิดขึ้นกับสามีของเธอ

“ฉันยังโกรธทหาร [รัฐบาลทหารเมียนมา]” Thi Da บอกกับฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ “พวกเขาไม่เคยคิดว่าเราเป็นคนเลย และปฏิบัติกับเราเหมือนเป็นสัตว์ หรือวัตถุสิ่งของ”

นอกจากคำให้การของโจทก์ในคำฟ้องที่ยื่นต่ออัยการสูงสุด คำฟ้องนี้ยังครอบคลุมเนื้อหาจากบทสัมภาษณ์ผู้เสียหายอีกมากกว่า 1,000 คน ซึ่งต่างก็เป็นผู้รอดชีวิตจากอาชญากรรมระหว่างประเทศในเมียนมา ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลเหล่านี้มาตั้งแต่ปี 2556 นอกจากนี้ ยังมีเอกสารและข้อมูลที่รั่วไหลออกมา ซึ่งฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ได้รับมาจากเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจที่แปรพักตร์ และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งเผยให้เห็นข้อมูลปฏิบัติการ อาชญากรรม และโครงสร้างการบังคับบัญชาของกองทัพ

ใบแจ้งข่าว

ภาคผนวกกว่า 1,000 หน้าของคำฟ้องนี้ ประกอบด้วยเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชญากรรมร้ายแรงในเมียนมา ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี รวมถึงรายงานที่มีข้อมูลสำคัญ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยหลายองค์กรหลายภาคส่วน ทั้งฟอร์ตี้ฟายไรต์ Tom Andrews ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในเมียนมา คณะสอบสวนอิสระแห่งสหประชาชาติในกรณีเมียนมา และหน่วยงานอื่น ๆ

การสอบสวนและการฟ้องคดีต่ออาชญากรรมเหล่านี้ตามกฎหมายเยอรมนี ย่อมนำไปสู่การลงโทษบุคคลซึ่งเป็นผู้ก่ออาชญากรรมร้ายแรงที่สุด และขัดขวางไม่ให้ผู้กระทำผิดในเมียนมาต่ออาชญากรรมเช่นนี้ได้อีก ทั้งยังส่งสัญญาณเตือนให้กับผู้ที่วางแผนกระทำความผิดในเมียนมาและที่อื่น ๆ ว่า พวกเขาไม่อาจหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบจากอาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายสากลได้ ฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว

ในคำฟ้องครั้งนี้ องค์กรภาคประชาสังคมหลายแห่งในเมียนมา ได้ตกลงให้ความร่วมมือกับทางการเยอรมนี ทั้ง Chin Human Rights Organization, Karen Human Rights Group, Karenni Human Rights Group, Human Rights Foundation of Monland, Burmese Rohingya Organization U.K. และเครือข่ายของนักกฎหมายชาวเมียนมา ซึ่งทำงานอยู่ทั่วประเทศ

ในทำนองเดียวกัน ในคำฟ้องครั้งนี้ แกนนำนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากเมียนมาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงขององค์การสหประชาชาติ นักการทูต และบุคคลอื่น ได้ตกลงที่จะให้การกับพนักงานอัยการเยอรมนีในการสอบสวนคดีนี้ ในจำนวนนี้รวมถึง Tom Andrews ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ, Tomas Quintana และ Yanghee Lee อดีตผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ; Laetitia van den Assum อดีตเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์; กอบศักดิ์ ชุติกุล อดีตเอกอัครราชทูตไทย; Marzuki Darusman และ Chris Sidoti สมาชิกคณะสอบสวนอิสระ; Kerry Kennedy ประธานองค์กร Robert F. Kennedy Human Rights; และอื่น ๆ

การสอบสวนและการดำเนินคดีในเยอรมนีต่ออาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายสากล ตามรายละเอียดในคำฟ้องครั้งนี้ ไม่ถือเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินการระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบที่กำลังดำเนินอยู่ แต่จะยิ่งช่วยให้เกิดพยานหลักฐานเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากกองทัพเมียนมามากขึ้น ฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว การดำเนินงานอื่น ๆ ที่กล่าวถึงนี้รวมถึงการสอบสวนของศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC), คดีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (ICJ) และคดีที่ฟ้องตามหลักเขตอำนาจศาลสากลในศาลของอาร์เจนตินา สำหรับอาชญากรรมเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา

โดยเฉพาะในปี 2562 ศาลอาญาระหว่างประเทศสั่งการให้เริ่มกระบวนการสอบสวนต่ออาชญากรรมที่ทางการเมียนมากระทำต่อชาวโรฮีนจา เนื่องจากส่วนหนึ่งของอาชญากรรมเกิดขึ้นในดินแดนของบังกลาเทศ หรือรัฐอื่นที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศ แต่ในปัจจุบัน ศาลอาญาระหว่างประเทศไม่มีอำนาจสอบสวนและฟ้องคดีต่ออาชญากรรมระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในขอบเขตประเทศเมียนมา ส่งผลให้การสอบสวนไม่ครอบคลุมอาชญากรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับชาวโรฮีนจาตามคำฟ้อง นอกจากนี้ ศาลอาญาระหว่างประเทศไม่ได้ทำการสอบสวนในข้อหาอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ หรืออาชญากรรมสงคราม ต่อเหตุที่เกิดขึ้นภายหลังการรัฐประหารในเดือนกุมภาพันธ์ 2564

นอกจากนี้ ในปี 2562 สาธารณรัฐแอมบิเยได้ฟ้องคดีต่อเมียนมาเกี่ยวกับศาลยุติธรรมระหว่างประเทศที่กรุงเฮก กล่าวหาว่าเมียนมามีความรับผิดชอบต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา แม้จะเป็นคดีที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่กระบวนการในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเกี่ยวข้องเฉพาะความรับผิดชอบของเมียนมาในฐานะแห่งรัฐ ที่มีต่อการละเมิดพันธกรณีตามอนุสัญญาว่าด้วยการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศไม่สามารถเอาผิดทางอาญากับบุคคลได้ และจะไม่มีบุคคลใดที่ถูกเปิดโปงความผิดต้องรับผิดชอบต่ออาชญากรรมตามกระบวนการของศาลแห่งนี้

ขณะเดียวกัน ในปี 2562 Maung Tun Khin นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮีนจาจาก Burmese Rohingya Organization U.K. (BROUK) และผู้เสียหายที่เป็นสตรีชาวโรฮีนจา 6 คน ได้ยื่นคำร้องต่อศาลอาร์เจนตินาให้สอบสวน

ใบแจ้งข่าว

อาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับชาวโรฮิงจาในเมียนมาตามเขตอำนาจศาลสากล โดยผู้กระทำผิดยังคงลอยนวลพ้นผิด และยังคงมีกระบวนการสอบสวนของศาลอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นคดีที่สำคัญอย่างยิ่ง แต่คดีที่ฟ้องในศาลอาร์เจนตินาปัจจุบันให้ความสำคัญเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบางภูมิภาค ไม่ครอบคลุมอาชญากรรมสงครามที่เกี่ยวข้องกับพฤติการณ์อื่นเป็นการโจมตีต่อชาวโรฮิงจาระหว่างปี 2559 และ 2560 หรือไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่เป็นผลมาจากการทำรัฐประหาร นอกจากนี้ ยังมีข้อแตกต่างจากกฎหมายเยอรมนี คือ กฎหมายอาร์เจนตินาไม่ได้กำหนดบทลงโทษต่ออาชญากรรมการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ จึงไม่มีบทลงโทษที่สามารถใช้กับความผิดนี้ได้ กล่าวคือ บุคคลอาจถูกเอาผิดทางอาญาในศาลอาร์เจนตินาในบริบทของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้ แต่จะได้รับการลงโทษแบบเดียวกับอาชญากรรม “ทั่วไป” อย่างเช่น การฆ่าคนตาย การข่มขืน หรือการคุมขังโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ Maung Tun Khin และ BROUK เห็นชอบที่จะให้ความร่วมมือกับทางการเยอรมนีสำหรับการฟ้องคดีอาญาในครั้งนี้

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่ทางการเยอรมนีจะอุดช่องว่างที่เกิดขึ้น ระหว่างที่รอการดำเนินงานตามกลไกรับผิดชอบอื่น ๆ อย่างอื่น พอร์ตีฟายไรต์กล่าว

ตั้งแต่ปี 2562 พอร์ตีฟายไรต์เริ่มมองหาแนวทางการใช้กฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้ผู้รอดชีวิตในเมียนมาสามารถดำเนินคดีอาญาตามหลักเขตอำนาจศาลสากลได้ ทางหน่วยงานได้วิจัยและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการฟ้องคดีในเขตอำนาจศาล 16 แห่งในยุโรป แอฟริกา และอเมริกาใต้ ซึ่งกำหนดให้สามารถฟ้องคดีในข้อหาอาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายสากล ที่เกิดขึ้นนอกพรมแดนประเทศของตนได้ และสุดท้ายได้ตัดสินใจยื่นคำฟ้องในเยอรมนี

ตามกฎหมายเยอรมนี พนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการใช้ดุลพินิจว่าจะให้มีการฟ้องคดีตามเขตอำนาจศาลสากลหรือไม่ พนักงานอัยการควรรับทำการฟ้องคดี โดยเฉพาะเมื่อคำนึงว่าพยานปากสำคัญต่อความทารุณโหดร้ายนี้พำนักอาศัยอยู่ในเยอรมนี ดังในคดีตามคำฟ้องที่แถลงในวันนี้

ขณะนี้ พนักงานอัยการของประเทศเยอรมนีกำลังสอบสวนคดีกว่า 100 คดี ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นและบริบทอื่น อัยการสูงสุดยังได้ทำการสอบสวนเชิงโครงสร้างต่ออาชญากรรมร้ายแรงตามกฎหมายสากลหลายกรณี ซึ่งนำไปสู่การไต่สวนในศาลหลายครั้ง ก่อนหน้านี้ศาลเยอรมนีได้พิจารณาคดีเกี่ยวกับการทรมาณในเรือนจำของซีเรีย รวมทั้งคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมของสมาชิกกลุ่มไอซิส ตลอดจนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชนชาวยาซีดี

ในเดือนมีนาคม 2565 พนักงานอัยการเยอรมนีเริ่มการสอบสวนเชิงโครงสร้างต่ออาชญากรรมสงครามของรัสเซียที่เกิดขึ้นในยูเครน

ใน ถ้อยแถลงต่อองค์การสหประชาชาติ ในวันที่ 22 ตุลาคม 2565 คณะผู้แทนถาวรเยอรมนีประจำสหประชาชาติระบุว่า:

แม้เราประสงค์จะให้อาชญากรรมร้ายแรงสุดตามกฎหมายระหว่างประเทศ ได้เข้าสู่การไต่สวนของศาลระดับสากล โดยเฉพาะศาลอาญาระหว่างประเทศ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง แต่ประมวลกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมต่อกฎหมายระหว่างประเทศได้ให้อำนาจกับเราในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในระดับประเทศต่ออาชญากรรมเหล่านี้ ... นี่เป็นการส่งสัญญาณที่ชัดเจนว่า ผู้ที่ก่อความทารุณโหดร้ายไม่อาจรู้สึกปลอดภัย เพราะสุดท้ายแล้วพวกเขาต้องเข้าสู่การไต่สวนเพื่อรับผิดชอบ ไม่มีสถานที่อันปลอดภัยสำหรับผู้กระทำผิดต่ออาชญากรรมระหว่างประเทศ พวกเขาไม่อาจรอดพ้นจากการฟ้องคดีอาญาในเยอรมนีได้ เราจะอำนวยความสะดวกให้กับทั้งเหยื่อและผู้รอดชีวิต

การสอบสวนของทางการเยอรมนีต่ออาชญากรรมระหว่างประเทศครั้งนี้ ยังอาจนำไปสู่การฟ้องคดีในสถานที่และเขตอำนาจศาลอื่นนอกเยอรมนีได้

ใบแจ้งข่าว

“เยอรมนีมีจุดแข็งที่จะช่วยแก้ปัญหาการลายนวพันผิดในเมียนมา” แมรริว สมิธ กล่าว “ฟอร์ตี้ไฟท์และโจทก์มีความตั้งใจและความพร้อมจะช่วยเหลือพนักงานอัยการเยอรมนี การสอบสวนในปัจจุบันจะช่วยประกันให้บุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมร้ายแรงเหล่านี้ต้องเข้ารับการไต่สวนและถูกลงโทษ ไม่ว่าจะเป็นในเยอรมนีหรือที่อื่น ๆ”

ส่วนหนึ่งของคำให้การของโจทก์ต่อทางการเยอรมนี:

ทหารรู้ว่าพวกเราซ่อนตัวอยู่ที่ไหน และเริ่มยิงใส่พวกเรา แม่ของฉันบอกให้หลบหนีเพื่อเอาตัวรอด ฉันจึงกระโดดลงไปในแม่น้ำ... ฉันเห็นห่ากระสุนยิงเข้ามาเหมือนสายฝน... เมื่อรู้ว่าต้องสูญเสียครอบครัวไป ฉันรู้สึกเศร้าใจอย่างมาก หมู่บ้านของฉันถูกเผาต่อหน้าต่อตา ไม่มีบ้านเหลืออยู่สักหลังเดียว ฉันสูญเสียทุกอย่างไปหมดสิ้น

—คำให้การของโจทก์ชาวโรฮีนจา “J.H.” (ไม่ใช่ตัวย่อชื่อจริง)

[ทหาร] ปิดล้อมหมู่บ้าน... [และ] เริ่มมัดตัวชาวบ้าน ฉันจำได้ว่าช่วงหนึ่งทหารเดินลงบันไดในบ้าน [มายังที่ ๆ เราซ่อนตัวอยู่] และยิงปืนใส่เด็กผู้ชายอายุ 7-8 ขวบที่อยู่ในครัว ชั้นส่วนมันสมองของเขาแตกกระจายบนพื้น... จากนั้นทหารก็พยายามจับตัวฉันไป... ฉันล้มลงและเป็นลมหมดสติ หลังจากได้สติขึ้นมา ฉันไม่รู้ว่าพวกเขาเอาลูกของฉันไปที่ไหน... ฉันได้แต่ร้องไห้คร่ำครวญหาลูกของตัวเอง

—คำให้การของโจทก์ชาวโรฮีนจา “S.B.” (ไม่ใช่ตัวย่อชื่อจริง)

หลังเหตุรัฐประหาร... ผมทราบจาก [สายของผมที่ทำงานอยู่ในกระทรวงมหาดไทย] ว่า ถ้าผมถูกจับ มีความเสี่ยงอย่างมากที่จะถูกทรมาน และ/หรือถูกสังหาร ประมาณวันที่ 10 มีนาคม 2564 ผมและครอบครัวจึงหลบหนีออกมา... เราต้องหาทางขุดหลุมทำเป็นบังเกอร์ เพื่อให้รอดพ้นจากการโจมตีทางอากาศ ซึ่งเกิดขึ้นในบริเวณที่เป็นค่ายพักพิงของพลเรือนทั้งหมด เช่นเดียวกับพื้นที่ของพลเรือนอื่น ๆ ที่ตกเป็นเป้าโจมตีอย่างสม่ำเสมอจากกองทัพเมียนมา

—คำให้การของโจทก์ในคดีรัฐประหารในเมียนมา Nickey Diamond

ไม่กี่วันหลังการรัฐประหาร ตำรวจจับกุมบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประท้วง เพื่อนของผมถูกจับเพราะเขานำไปให้ผู้ประท้วง และเพราะว่าผมให้ที่พักพิงกับพวกเขา [ผู้ประท้วง] ผมรู้ว่าจะต้องถูกจับกุมแน่นอน เมื่อชาวมุสลิมถูกจับ พวกเขามักถูกสังหารหรืออุ้มหาย ผมจึงเป็นเป้าหมายใหญ่สำหรับทหาร เพราะผมทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งยังเป็นชาวมุสลิมโรฮีนจา โหมจะแนวคิดทางการเมืองของผมอีก ผมเชื่อว่าจะต้องถูกฆ่าตายแน่นอนถ้าถูกจับ... ผมมีแต่ความหวาดกลัวว่าต้องตายตั้งแต่เกิดเหตุรัฐประหารขึ้น

—คำให้การของโจทก์ในคดีรัฐประหารในเมียนมา Abdul Rasheed

ใบแจ้งข่าว

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

ภวานี นาคราชาบัตร, เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน, พอร์ตที่พ่ายไรต์

ภาษา: อังกฤษ, ฮินดี

โทร: +91 80 7323 7136 (Signal)

อีเมล: Pavani.Nagarajabhat@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@Curly_Friess](https://twitter.com/Curly_Friess), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

ซอว์ วิน, ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน, พอร์ตที่พ่ายไรต์

ภาษา: English, Rohingya, Burmese

โทร: +66 95 979 9155 (WhatsApp; Signal)

อีเมล: Zaw.Win@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@ZawWin484](https://twitter.com/ZawWin484), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

จอห์น ควินลีย์ เดอะ เติร์ด, ผู้อำนวยการ, พอร์ตที่พ่ายไรต์

ภาษา: อังกฤษ

โทร: +66 62 814 1130 (WhatsApp)

อีเมล: John.Quinley@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@john_hq3](https://twitter.com/john_hq3), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

แมทธิว สมิธ, ผู้บริหาร, พอร์ตที่พ่ายไรต์

ภาษา: อังกฤษ

โทร: +66 85 028 0044 (Signal; WhatsApp)

โทร: +1 202 503 8032 (U.S.)

อีเมล: Matthew.Smith@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@MatthewFSmith](https://twitter.com/MatthewFSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

ศิปปชัย กุลนวงค์, เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสารองค์กร, พอร์ตที่พ่ายไรต์

ภาษา: อังกฤษ, ไทย

โทร: +66 65 763 6263 (Whatsapp)

อีเมล: Sippachai.Kunnuwong@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@1Opachai](https://twitter.com/1Opachai), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)